NL

EUROPESE CENTRALE BANK

EUROSYSTEEM

ADVIES VAN DE EUROPESE CENTRALE BANK

van 18 april 2011

inzake het versterken van de governance bij De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten

(CON/2011/37)

Inleiding en rechtsgrondslag

Op 28 februari 2011 ontving de Europese Centrale Bank (ECB) een verzoek van de Nederlandse Minister van Financiën om een advies inzake het voorstel van wet tot versterking van de governance bij De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten (hierna 'het voorstel').

De adviesbevoegdheid van de ECB is gebaseerd op artikel 127, lid 4 en artikel 282, lid 5 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie en het derde streepje van artikel 2, lid 1 van Beschikking 98/415/EG van de Raad van 29 juni 1998 betreffende de raadpleging van de Europese Centrale Bank door de nationale autoriteiten over ontwerpen van wettelijke bepalingen[1], aangezien het voorstel van wet betrekking heeft op De Nederlandsche Bank (DNB).

Overeenkomstig de eerste volzin van artikel 17.5 van het Reglement van orde van de Europese Centrale Bank heeft de Raad van bestuur dit advies goedgekeurd.

1. Doel van het Voorstel

Het voorstel wijzigt de Bankwet van 1998 en de Wet op het financieel toezicht en beoogt de governance bij de toezichthouders op de financiële markten, d.w.z. DNB en de Autoriteit Financiële Markten (hierna: 'AFM') (hierna gezamenlijk de 'toezichthouders' te noemen), te versterken.

De belangrijkste door het voorstel geadresseerde aangelegenheden zijn: (a) een verbreding van de wettelijke taak van de raad van commissarissen (DNB)/raad van toezicht (AFM); (b) een beperking van de herbenoemingen van directieleden van de toezichthouders; (c) de invoering van algemene profielschetsen, functieprofielen en betrouwbaarheids- en geschiktheidstoetsen.

Het voorstel beoogt de governance van DNB te versterken door de interne 'checks and balances' verder te verbeteren, hetgeen er voor moet zorgen dat er voldoende waarborgen binnen DNB aanwezig zijn om zorgvuldige besluitvorming mogelijk te maken. Te dien einde wijzigt het voorstel de Bankwet 1998 en de Wet op het financieel toezicht, daarbij rekening houdend met de onafhankelijkheid van DNB, uitgaande van de vereisten van het Verdrag en de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank (hierna de 'ESCB-Statuten').

1 PB L 189 van 3.7.1998, blz. 42.

2. Wijzigingen uit hoofde van het voorstel

2.1 *De rol van de Raad van Commissarissen van DNB*

2.1.1 De ECB acht de met de verbreding van de rol van de Raad van Commissarissen van DNB verband houdende bepalingen een positieve aangelegenheid, welke verbreding aansluit bij de algemene ontwikkelingen op governancegebied. De bepalingen waarborgen dat de betrokken vereisten stroken met de huidige governancenormen.

2.1.2 Een van de nieuwe taken van de Raad van Commissarissen is het opstellen van profielen voor de directie. Er is sprake van twee soorten profielen. Het eerste is een algemeen profiel of een profielschets die wordt opgesteld uit hoofde van artikel 1:27a, lid 4 van de Wet op het financieel toezicht, welk profiel instemming behoeft van de Minister. Voor zover passend geacht, is dit profiel gebaseerd op de algemene betrouwbaarheids- en geschiktheidscriteria die worden aangewend voor financiële ondernemingen. De Raad van Commissarissen zal aan deze criteria nader invulling geven, maar zal specifieke functies binnen de Directie niet nader invullen. Het tweede profiel is het in artikel 12, lid 3 van het voorstel genoemde functieprofiel. Dit profiel zal zijn gebaseerd op het algemene profiel en aan de geschiktheidsvereisten en de aard van de voor een specifieke directiefunctie uit te voeren werkzaamheden nader invulling geven. Dienaangaande vermeldt de memorie van toelichting bij het voorstel dat in het functieprofiel de voor de betrokken functie vereiste specifieke deskundigheid, ervaring en andere vaardigheden uiteengezet kunnen worden[2]. Bij het opstellen van dergelijke profielen dient te worden gewaarborgd dat de functieprofielen objectieve en duidelijk uitgewerkte criteria stipuleren die verband houden met de uit te voeren werkzaamheden, ten einde voor alle geschikte kandidaten gelijke omstandigheden te waarborgen.

2.1.3 Het is tevens van belang dat op te stellen profielen slechts van toepassing zullen zijn op toekomstige en niet op zittende directieleden.

2.1.4 De ECB begrijpt dat de Raad van Commissarissen bij het houden van toezicht op de algemene gang van zaken binnen DNB zich niet zal inlaten met beleidsuitvoering, d.w.z. besluiten in individuele gevallen. De ECB begrijpt uit de memorie van toelichting bij het voorstel[3] dat het monetaire beleid en het stelsel betalingsverkeer van DNB, ter uitvoering van haar in artikel 3 van de Bankwet 1998 geregelde centrale-bank taak, buiten het interne toezicht door de Raad van Commissarissen vallen. Derhalve laat dat toezicht zich niet in met het uitvoeren van met het Eurosysteem verband houdende taken. Toezicht zou zich immers nooit moeten inlaten met het uitvoeren van door het Verdrag vastgelegde met het Eurosysteem verband houdende taken.

2.1.5 Voorts vereist artikel C van het voorstel, dat artikel 13 van de Bankwet 1998 wijzigt, dat de Raad van Commissarissen zijn interne toezichthoudende rol uitvoert met inachtneming van het ter zake in het Verdrag en de ESCB-Statuten bepaalde. Derhalve strookt deze bepaling met het vereiste dat met het Eurosysteem verband houdende taken onafhankelijk dienen te worden uitgevoerd.

---

2 Zie de memorie van toelichting bij het voorstel, blz. 8.

3 Zie de memorie van toelichting bij het voorstel, blz. 11.

Dienaangaande merkt de ECB tevens op dat de vertrouwelijkheidsclausule van artikel 20 van de Bankwet 1998 op de Raad van Commissarissen van toepassing is, zodat vertrouwelijkheid is gewaarborgd.

2.2 *De Directie van DNB*

2.2.1 Artikel 12, lid 4 van de Bankwet 1998 betreft het ontslag van de President van DNB en directeuren die allen lid zijn van de Directie van DNB. De ECB begrijpt dat de functieprofielen van belang zijn voor de benoemingen en mogelijke herbenoemingen van directieleden. Het ontslag van de President en directeuren, zoals thans bepaald in artikel 12, lid 4 van het voorstel, strookt met artikel 14.2 van de ESCB-Statuten. De ECB herhaalt haar steun voor objectieve profielen, maar stelt tevens dat wijzigingen van benoemingsprofielen voor directieleden geen rechtens gegronde ontslagreden voor het betrokken directielid mogen vormen, indien het directielid niet voldoet aan het gewijzigde profiel. Derhalve verwelkomt de ECB dat zulks expliciet wordt vermeld in de memorie van toelichting bij het voorstel van wet.

2.2.2 Tenslotte merkt de ECB op dat artikel 12, lid 4 de schorsing en het ontslag van de President van DNB en de directieleden regelt. Dienaangaande verschilt de tekst van artikel 12, lid 4 van de tekst van artikel 14.2 van de ESCB-Statuten en gelijkaardige bepalingen in de statuten van andere nationale centrale banken. De ECB begrijpt dat de redenen voor de schorsing en ontslag van de President van DNB en de directieleden dezelfde zijn en dat deze stroken met artikel 14.2 van de ESCB-Statuten. Derhalve, teneinde misverstanden te voorkomen, adviseert de ECB de raadplegende autoritieit bij deze gelegenheid de tekst van artikel 12, lid 4 volledig op één lijn te brengen met artikel 14.2 van de ESCB-Statuten.

2.2.3 De ECB begrijpt dat de in artikel 12a, lid 1 van het voorstel bepaalde toebedeling van taken aan een of meer directieleden beoogt DNB efficiënter te maken. De ECB verwacht te worden geraadpleegd met betrekking tot de implementatie van artikel 12a, lid 1 krachtens de DNB-Statuten. Het is van belang dat de toebedeling van taken aan een of meer directieleden in het geval van financiën van de centrale bank, vereist voor de uitvoering van met het Eurosysteem verband houdende taken, niet leidt besluitvorming buiten het controleveld van de directie als collegiaal besluitvormend orgaan.

3. Wijzigingen van de Wet op het financieel toezicht

3.1 *Solide governance van toezicht*

Het is van belang dat de implementatie van de bepalingen van artikel 1:25b van de voorgestelde wijziging van de Wet op het financieel toezicht ten volle rekening houdt met de beginselen van operationele onafhankelijkheid en solide governance van toezicht, zoals neergelegd in internationaal aanvaarde beginselen.

3.2 *Instemming met de begroting*

3.2.1 Artikel II(E) van het voorstel voegt een lid 5 toe aan artikel 1:30 van de Wet op het financieel toezicht, krachtens welke bepaling de Minister van Financiën zijn instemming met de begroting kan

onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. De ECB begrijpt dat de begroting binnen het kader van de Wet op het financieel toezicht slechts de toezichthoudende taken van de toezichthouder betreft[4]. De beginselen 'strijd met het recht' en 'algemeen belang' zijn zeer ruim en zouden indirect tevens de financiële onafhankelijkheid van DNB aangaande haar met het Eurosysteem verband houdende taken kunnen beïnvloeden. Om de financiële onafhankelijkheid van DNB te waarborgen, dient de wet te garanderen dat de bevoegdheid van de Minister van Financiën om instemming met de begroting te onthouden en nader invulling te geven aan de criteria voor de uitoefening van dergelijke bevoegdheden, de vereiste financiën voor de uitvoering van DNB's met het Eurosysteem verband houdende taken onverlet laat[5].

Het is van belang dat de implementatie van artikel 1:30, lid 5 van de voorgestelde wijziging van de Wet op het financieel toezicht ten volle rekening houdt met de beginselen van operationele onafhankelijkheid en solide governance van toezicht, zoals neergelegd in internationaal aanvaarde beginselen.

3.2.2 Bovendien verwijst de memorie van toelichting[6] bij het voorstel slechts naar internationale beginselen die vereisen dat toezichthouders voor het uitvoeren van hun toezichthoudende taken steeds over adequate middelen dienen te beschikken. De ECB zou expliciet vermeld willen zien dat bij de nadere invulling van de in de eerste zin van artikel 1:30, lid 5 vermelde criteria de Minister er met name rekening mee zal houden dat DNB voor de uitvoering van haar taken steeds over adequate middelen dient te beschikken.

Dit Advies wordt op de website van de ECB gepubliceerd.

Gedaan te Frankfurt am Main, 18 april 2011.

[getekend]

De President van de ECB

Jean-Claude TRICHET

4 Zie artikel 1:30, lid 1 van de Wet op het financieel toezicht.

5 ECB-Convergentieverslag, mei 2010, blz. 22.

6 Zie de memorie van toelichting bij het voorstel, blz. 15.